

ARRISKUAK KONTOLATZEKO ETA KUDEATZEKO POLITIKA OROKORRA

TRANSPORT SYSTEMS
TRAINS
BUSES
SIGNALLING
COMPONENTS
SERVICES

Your Way
to Future Mobility

Konpainiak helburu informatiboekin soilik ematen du hurrengo euskarazko itzulpena, Konpainiaren webgunean eskuragarri dagoen jatorrizko dokumentu ofizialean oinarrituta. Euskarazko bertsioaren eta gaztelerazko dokumentuaren artean desadostasunik egonez gero, azken hori gailenduko da.

AURKIBIDEA

0.	SARRERA.....	3
1.	HELBURUA.....	3
2.	IRISMENA.....	3
3.	OINARRIZKO PRINTZPIOAK	4
4.	ARRISKU-KATEGORIA NAGUSIAK.....	6
5.	ARRISKUAK KONTROLATZEKO ETA KUDEATZEKO SISTEMA INTEGRALA	6
6.	JARRAIPENA ETA KONTROLA	7
7.	BERRIKUSTEA ETA EGUNERATZEA.....	7
8.	ONARTZEA ETA ZABALTZEA	7

0. SARRERA

CONSTRUCCIONES Y AUXILIAR DE FERROCARRILES, S.A.ren (aurrerantzean “CAF” edo “Sozietatea”) Administrazio Kontseilua, Kapital Sozietateei buruzko Legeko 249 bis eta 529 ter artikuluetan, Estatutu Sozietako 34.b) artikuluan eta Administrazio Kontseiluaren Araudiko 5.3 b) artikuluan ezarritakoaren arabera, “CAF” da Administrazio Kontseiluaren Administrazio Estrategia Orokorrak onartzea.

Hori oinarri hartuta, CONSTRUCCIONES Y AUXILIAR DE FERROCARRILES, S.A.ren Administrazio Kontseiluak Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Politika Orokor hau ("Politika") onartzea erabaki du 2019ko azaroaren 12ko bileran. Politika hori CAF Taldearen barneko arau-sistemaren parte izango da.

1. HELBURUA

Politika honen helburua da CAF Taldeak aurre egin behar dien era guztietako arriskuak kontrolatzeko eta kudeatzeko oinarritzko printzipioak konfiguratzeko, arrisku nagusiak identifikatzeko, barne-kontrolerako eta informazioko sistema egokiak antolatuz eta sistema horien funtzionamenduaren aldizkako jarraipena eginez.

Politika hori CAFen xedearekin, ikuspegiarekin eta balioekin bat etorritik aplikatu beharko da, eta sozietateak honako hauetan berme eta segurtasun handiagoa emateko konpromisoa hartzen du:

- CAF Taldeak zehazten dituen helburu estrategikoak lortzea hegazkortasun kontrolatuarekin;
- Akziodunei berme-mailarik handiena ematea;
- CAF Taldearen emaitzak eta izen ona babestea;
- Interes-taldeen interesak defendatzea; eta
- Enpresa-egonkortasuna eta finantza-sendotasuna modu iraunkorrean bermatzea.

Politika hau CAF Taldeak arriskuak kudeatzeko ezartzen dituen politika espezifikoekin garatu eta osatuko da. ¹

2. IRISMENA

Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Politika Orokor honek CAF Taldea osatzen duten sozietate guztiak hartzen ditu, Merkataritza Kodearen 42. artikuluan ezarritakoaren arabera, CAFek lan egiten duen jurisdikzio guztietan, eta Taldeko langile guztiei aplikatzen zaie.

CAF Taldekoak ez diren partaidetzazko sozietateetan, Sozietateak ahaleginak egingo ditu printzipioak, gidalerroak eta arrisku-mugak bat etor daitezkeen politika honen bidez ezartzen direnekin.

Arriskuaren kudeaketa global eta homogeneoaren beharrari erantzuteko, Taldeak arriskuak kontrolatzeko eta kudeatzeko eredu zentralizatu bat bere gain hartzen du, Erakundeko arlo guztiei eragiten diena. Horretarako,

---

¹ 1Kapital Sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailearen 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua, eta 2014ko abenduaren 3ko 31/2014 Legeak aldatua.

Arriskuen Kontrol eta Kudeaketarako Politika Orokor honen bidez, erakundeak bere gaitasun guztiak garatzeko konpromisoa hartzen du, era guztietako arriskuak behar bezala identifikatuta, neurtuta, lehenetsita, kudeatuta eta kontrolatuta egon daitezzen. Era berean, Taldearen helburuak betetzea mehatxa dezaketen arrisku-tipologia guztiak estaliko ditu politika horrek.

3. OINARRIZKO PRINTZIOAK

Taldearen arriskuak kontrolatzeko eta kudeatzeko teknikak diseinatzeko eta aplikatzeko oinarrizko printzipio hauetan oinarritzen da politika hori:

- a. Taldearen kudeaketan arriskuaren ikuspegia sartzea.
- b. Arriskua beren gain hartzen duten arloak eta arriskua aztertu, kontrolatu eta gainbegiratzeko ardura duten arloen artean funtzioak behar bezala bereiztea, eta independentzia-maila egokia ematea.
- c. Arriskuen eragina arintzeko neurri egokiak erabiltzen direla ziurtatzea.
- d. Taldearen eta bere unitate operatiboen arriskuen eta kontrol-sistemen funtzionamenduaren berri gardentasunez ematea arautzaileei eta kanpoko eragile nagusiei.
- e. Taldeak ezarritako gobernu korporatiboko arauak egoki betetzen direla bermatzea, araudi hori etengabe eguneratuz eta hobetuz.
- f. Uneoro jardutea legearen eta Jokabide Kodean jasotako balio eta jokabide-estandarren babesean eta politika korporatiboetan jasotako printzipio eta jardunbide egokien babesean, legez kontrako egintzak eta iruzur-egoerak egitearekiko “zero tolerantzia” printzipiopean.

Horrekin guztiarekin, CAF Taldearen Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Politika Orokorraren helburua da arrisku-profil zuhur bat lortzea, eremu geografikoen, produktu-moten eta bezeroen arabera dibertsifikatua, tolerantzia-maila baxukoa, eta hazkunde iraunkorra lortzea denboran, bai diru-sarrerei bai emaitzei dagokienez.

4. ARRISKU-KATEGORIA NAGUSIAK

CAF Taldeak multzo hauetan sailkatzen ditu arriskuak:

- Arrisku estrategikoak: baldintza makroekonomikoen eta geopolitikoen eragiten duten ziurgabetasunetik eratorritako arriskuak dira, bai eta Taldeak lan egiten duen sektorearen eta merkatuen berezko ezaugarriak eta hartutako plangintza estrategiko eta teknologikoko erabakiak ere.
- Finantza-arriskuak: merkatuen fluktuaziotik datozenak (finantzarioak eta lehengaiak), hirugarrenen kontratu-harremana (bezeroak, zordunak) eta finantza-aktibo eta -pasiboetako inbertsioarekin lotutako kontraparteak (finantza-erakundeak, inbertitzaileak). Arriskuen azpikategoria hauek sartzen dira:
  - Merkatu-arriskua, tipologia hauek kontuan hartuta:

- o Interes-tasaren arriskua: interes-tasen aldaketan aurreko arriskua, Taldearen aktibo eta pasiboan emaitzetan eta balioan aldaketak eragin ditzakeena.
- o Kanbio-tasaren arriskua: dibisa batek beste batekiko dituen kanbio-tasak aldatzearen ondoriozko arriskua, etorkizuneko transakzioetan eta dibisako aktibo eta pasibo monetarioen balorazioan izan dezakeen eraginarekin.
- o Lehengaien prezioak aldatzeko arriskua: negozioen hornidura-katean beharrezkoak diren lehengaiei dagokienez, merkatuko prezioetan eta aldagaietan izaten diren aldaketan ondoriozko arriskua.
- Kreditu-arriskua: Taldeak kreditu garbia eman dien eta oraindik likidatu edo kobratu gabe dauden kontrako alderdiek kaudimen-gabezia, hartzekodunen konkurtsoa, porrota edo kuantifikagarriak diren diruzko obligazioak ez ordaintzeko arriskua.
- Likidezia- eta finantzaketa-arriskua: pasiboari dagokionez, transakzioak egiteko ezintasunari lotutako arriskua da, edo jarduera operatiboetatik edo finantza-merkatuetarako sarbiderik ez izateagatik eratorritako betebeharrak ez betetzeari lotutakoa, dela sozietatearen kreditu-kalitatea (rating) murriztearen ondoriozkoa, dela beste kausa batzuegatik. Aktiboari dagokionez, une jakin batean aktiboaren erosleak lortu ezin izatea da, merkatuko prezioan saltzeko, edo merkatuko preziorik ez izatea.
- Lege-arriskuak: izaera desberdineko kontratuak eta betebeharrak (merkataritzakoak, administraziokoak, jabetza intelektuala eta industrialak, etab.) egin eta gauzatzetik datoz. eta horietatik sor daitezkeen kontingentziak. Prozedura judizialekin, administrazio-prozedurekin eta erreklamazioekin lotutako arriskuak ere sartzen dira.
- Eragiketa-arriskuak: Taldearen jarduera, produktu, sistema eta prozesu guztiei datxekizkienak dira, eta giza/teknologia-akatsak, behar bezain sendoak ez diren barne-prozesuek edo kanpoko eragileen esku-hartzeak eragindako inpaktu ekonomikoak eta ospekoak eragiten dituzte.
- Gobernu Korporatiboaren arriskuak: Gobernu Organoen diseinua, integrazioa eta funtzionamendua eta enpresaren interes-taldekiko harremana arautzen dituen Taldearen Gobernu Korporatiboaren Sistema ez betetzetik eratortzen dira, eta, aldi berean, printzipio etikoekiko, jardunbide egokiekiko eta gardentasunarekiko konpromisoan oinarritzen dira, interes soziala defendatzearen eta balio jasangarria sortzearen inguruan egituraturaz.
- Betetze- eta erregulazio-arriskuak: norberaren jarduera edozein dela ere, aplikatzekoak diren nazioarteko eta nazioarteko arau eta legeak urratzetik eratortzen dira, eta honako bloke handi hauetan sartzen dira: (i) Merkataritza eta Lehia (merkatu-abusua, sozietate-betebeharrak eta balore-merkatua arautzen duen araudia, lehiaren defentsa eta lehia desleiala), (ii) Penala (delituen prebentzioa, ustelkeriatik eratorritakoak barne), (iii) Lan arlokoa, (iv) Fiskala eta (v) Administratiboa (besteak beste, datu pertsonalak babesteko araudia, ingurumen-legeak, etab.).

5. ARRISKUAK KONTROLATZEKO ETA KUDEATZEKO SISTEMA INTEGRALA

CAF Taldearen Arriskuak Kontrolatzeko Sistema Integrala arauen, prozesuen, prozeduren, kontrolen eta informazio-sistemen gurutziltzatutako sistema bat da, eta honela definitzen da arrisku globala: sozietateak jasaten dituen arrisku guztiak finkatzearen ondoriozkoa, arrisku horiek arintzearen ondorioak kontuan hartuta. Sistema horrek aukera ematen du Taldearen negozio-unitateen eta -arloan arriskuak finkatzeko eta baloratzeko, bai eta dagokion kudeaketa-informazioa prestatzeko ere, erabakiak hartzeko arriskuari, espero den errentagarritasunari eta kutzako kontsumoari dagokienez.

CAF Taldeak ezarritako Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Sistema Integralak jarduera hauek biltzen ditu:

1. Jarduera bakoitzerako arriskuen kudeaketaren testuingurua ezartzea, eta, besteak beste, Taldeak onargarritzat jotzen duen arrisku-maila ezartzea.
2. Taldeak aurre egin behar dien arrisku-motak identifikatzea, politikan zehaztutako nagusiekin bat etorritik.
3. Identifikatutako arriskuak aztertzea eta CAF Taldean inplikatzeko:
  - Arrisku korporatiboak – Taldeari oro har eragiten diotenak.
  - Negozio-arriskuak – Negozio/proiektu bakoitzari espezifiki eragiten diotenak eta bakoitzaren berezitasunaren arabera aldatzen direnak.
4. Arriskuaren ebaluazioa, Taldeak onargarritzat jotzen duen arrisku-mailan oinarrituta (arriskurako gogoia).
5. Identifikatutako arriskuak tratatzeko aurreikusitako neurriak.
6. Egungo arriskuen eta arrisku potentzialen segimendua eta kontrola, aldi behin, informazio- eta barne-kontrolerako sistemak erabiliz.

Sistema hori bat dator nazioarteko estandarrekin, arriskuaren analisi eta kudeaketa integraturako metodologia eraginkor baten erabilerari dagokionez, bai eta arriskuen kudeaketaren eta kontrolaren esparruan erantzukizunak esleitzeari buruzko Hiru Defentsa Lerroen Ereduarekin ere:

- Lehenengo Defentsa Lerroa negozioaren unitate operatiboetara dagokien, eta arriskuen eguneroko kudeaketako jardueren, barne-kontrolerako mantentze-lanen eta kontrol-akatsak konpontzeko ekintzak ezartzearen arduradunak dira.
- Bigarren Defentsa Lerroa. Arriskuak Kudeatzeko Funtzio Korporatiboak koordinatuak, lehenaren jarduerak osatzen ditu, jarraipena eta reporting-a egiten ditu, eta Taldeak bere gain hartutako arrisku-mailen arduraduna da, negozio-lerroak modu independentean kontrolatuz.
- Hirugarren defentsa-lerroa lehenengo bi defentsa-ildoen berrikuspen independentea da, eta Barne Auditoretzaren Funtzioak betetzen du.

6. JARRAIPENA ETA KONTROLA

Ikuskaritza Batzordeari dagokio, eta, azken batean, Administrazio Kontseiluari, CAF Talde osoak politika hori betetzen duela zaintzea. Horretarako, beharrezkoak diren barne-kontrolerako mekanismoak ezarriko dira.

7. BERRIKUSTEA ETA EGUNERATZEA

Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Politika Orokor hau iraunkorra izango da, baina Auditoretza Batzordeak berrikusi egingo du aldian behin, eta, hala badagokio, Administrazio Kontseiluari aurkeztuko dio eguneratzeko proposamena.

8. ONARTZEA ETA ZABALTZEA

Politika hau CAFeko Administrazio Kontseiluak onartzen du 2019ko azaroaren 12ko bileran, eta egun horretatik aurrera jartzen da indarrean, CAFen Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Politika Orokorraren ordean, 2016ko abenduaren 20an.

Interesdunek eta hartzaileek errazago jakin dezaten, Arriskuak Kontrolatzeko eta Kudeatzeko Politika Orokor hau Sozietatearen webgunean argitaratuko da (www.cafmobility.com), bai eta Taldearen atari korporatiboan ere.